Kernen

Kernen, (svensk *Kärnan*) er et tårn og restene av Helsingborg slott, en tidligere festning i Helsingborg i Skåne, Sverige.

Kjernetårnet er 35 meter høyt og har en nesten kvadratisk grunnplan med en bredde på 15 meter på hver side. Tårnet var kun en del av den opprinnelige befestningen Helsingborg slott. Rundt tårnet var det ytterligere to murer som var 4,5 meter tykke ved fundamentet. Et tilsvarende tårn er bevart som siste rest av Tårnborg ved Korsør. Borgen var formet som en ringborg omgitt av voldgraver på tre sider, mens den mot vest utnyttet den steile kystskrenten som del av forsvarsinnretningen. Innenfor murene lå til forskjellige tider økonomibygninger oppført i tre og bindingsverk med tårnet som det altdominerende sentrum.

Kernen

Posisjon

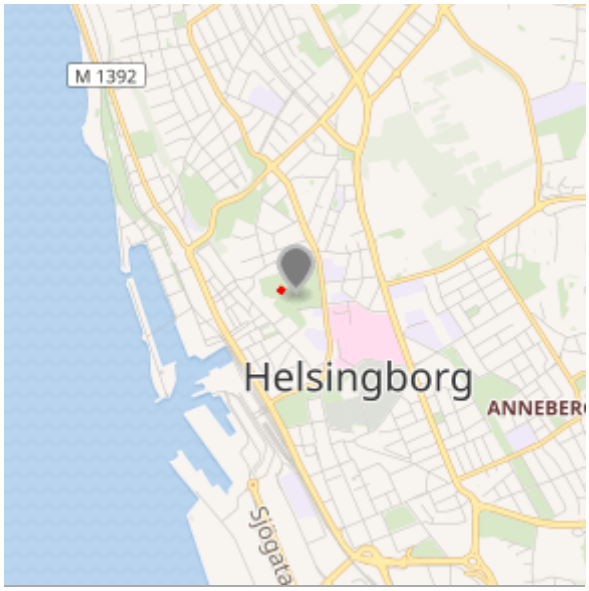

Kernen
56°02′53″N 12°41′55″Ø

Innhold

Tårnets indre
Opprinnelse
Middelalderen
Renessansen og svenskekrigene
Nedriving og restaurering
Kilder
Eksterne lenker

Tårnets indre

Det indre består av en kjeller og seks etasjer hvor de to øverste er tilbygget på 1400-tallet. Med sine krokede trapper og mange større og mindre rom er middelalderfølelsen til stede over alt inne i borgtårnet. Den dype kjelleren fungerte frem til 1600-tallet som fengsel, hvor delinkventene ble firt ned.

Opprinnelse

Kernens opprinnelse og alder er uklar. Ifølge Arild Huitfeldt i *Danmarckis Rigis Krønicke* bygget den danske sagnkonge Kong Frode allerede i 1 e. Kr. Kernen, som ble grunnstenen til Helsingborg. Presten Sthen Jacobsen, som omkring 1680 skrev *Den Nordiske Kriigs Krønicke*, Skånelandenes siste bidrag til dansk litteratur, påpekte, at Kernen blev ansett for *"at være den ældste bygning udi ald Skaane, och att være bygt udi kong Frode Fredegods tiid, som regierede der Christus bleff föd til verden; huor om findiss dette gamle vers:*

Tempore natalis
Christi, turris capitalis
Helsingborg struitur,
velut in Scriptis reperitur"

Biskopen i Lund, Mogens Madsen, som var født i Helsingborg og sønn av byens borgermester, Mads Pedersen Tøndebinder, leste på 1500-tallet dette verset over porten til borgen. Sagnet kan dog ikke verifiseres.

Kernen.

Trolig ble det allerede i vikingtiden bygget en festning på høydedraget Landborgen for å beskytte overfarten mellom Sjælland og Skåne. Ifølge Adam av Bremen fantes det omkring 1070 mange overfartssteder fra Sjælland til Skåne, men den korteste var ved Helsingborg. Han påpekte også, at området deromkring var fullt av sjørøvere.

Helsingborg Slott og Kernen på 1500-tallet.

Middelalderen

Den gamle befestning på Landborgen ble på 1100-tallet erstattet av en tårnborg av sandsten. Det runde festningstårnets grunnmurer finnes markert i terrenget og kan ses vest for det nåværende Kernen, som ble oppført ca. 1313–1318 av Erik Menved (som også feiret bryllupet sitt her i 1296).

Kernen var en av Danmarks viktigste borger og en sentral brikke i maktkampen i det nordlige Europa. Flere konger har bodd på Kernen, bl.a. Christoffer av Bayern som også døde her i 1448.

Renessansen og svenskekrigene

For Øresundstollen spillet Kernen sammen med Kronborg slott en viktig rolle. Ethvert utenlandsk skip, som passerte en linje mellom Helsingør og Helsingborg, skulle betale en avgift. Jon Jensen Kolding skriver i 1594 om Kronborg og Kernen: *På begge sider af Sundet findes en vældig mængde krigsmaskiner, hvilke er opført der til skræk og advarsel for skibe som forsøger at stikke af forbi sundtolden.*

Ved freden i Roskilde mistet Danmark Helsingborg og Kernen sammen med resten av Skånelandene til Sverige. På denne tid var Ove Gjedde lensmann på Kernen.

Da Christian 5. innledet den skånske krig i et forsøk på å erobre tilbake de gamle danske landområdene, lot man heise et gigantisk Dannebrog (17 meter langt og 7 meter høyt) på Kernen for å vise omverdenen, at Skånelandene endelig var tilbakeført til dansk herredømme. Det store Dannebrog kan i dag ses på

Armémuseum i Stockholm.

Nedriving og restaurering

Karl 11. lot etter Skånske krig det meste av festningen rive ned. Tårnet ble dog beholdt, slik at et enormt svensk flagg kunne vaie høyt over Helsingborg og Øresund og vise omverdenen at Skånelandene for evig hørte til Sverige. Alle passerende skip skulle hilse det svenske flagget på Kernen med en kanonsalutt.

Kernen sto som ruin og forfalt i 200 år, men ble restaurert på slutten av 1800-tallet. Ved restaureringen ble den dog nygotifisert med en krenelering. Foran tårnet ble de store terrassetrappene oppført i 1903.

Kernen som ruin før restaureringen i 1893-94.

Kilder

- Stilling, Niels Peter: *Kulturminder i Skåne*, Politiken, 2002

Eksterne lenker

- Helsingborgs Dannebrog i Statens Trofésamling (https://web.archive.org/web/20050405042918/http://www.armemuseum.org/foremal/dannebrog.html)
- Kärnan på sydsverige.dk (http://www.sydsverige.dk/?pageID=75)
- Netleksikon (http://www.netleksikon.dk/k/ka/kaernan.shtml)

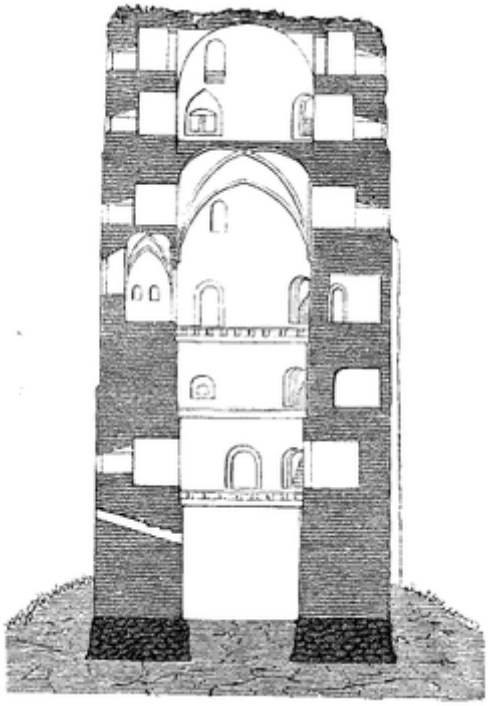

Tverrsnitt

Utsikt fra Kernen til havnen og Øresund.

Hentet fra «https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Kernen&oldid=20236012»

Denne siden ble sist redigert 2. mar. 2020 kl. 02:09.

Innholdet er tilgjengelig under Creative Commons-lisensen Navngivelse-Del på samme vilkår, men ytterligere betingelser kan gjelde. Se bruksvilkårene for detaljer.